

רפורמת משרד הבריאות לשיפור השירות לילדים וההודאה: ההמתנה לא תתקצר

שמונה חודשים מאז שרפורמת התפתחות הילד של משרד הבריאות נכנסה לתוקף, לגלובס נודע כי בשיחות סגורות המנכ"ל משה בר סימן טוב אמר כי זמני ההמתנה אינם רלוונטיים • במקביל, כבר חצי שנה שהמשרד לא מפרסם את זמני ההמתנה, בניגוד להתחייבות

שהרופאה של הקופה שלחה אותו לאבחון דחוף עם חשד משמעותי לאוטיות. למרות שיש אבחנה דחופה, אמרו להורים שייקח לפחות עוד חצי שנה ועדיין לא קיבל תור לאבחון. גם שלמון מתארת כיצד הורים מוותרים מראש על ההליך בשירות הציבורי. "אני אומרת להם לפנות להתפתחות הילד, אבל יש כאלה שכבר לא פונים בגלל התורים הארוכים", היא מספרת. "הם אומרים שהם לא רוצים להתעסק עם הבירוקרטיה וההמתנה הארוכה ומעדיפים שהילד יתחיל לקבל טיפול".

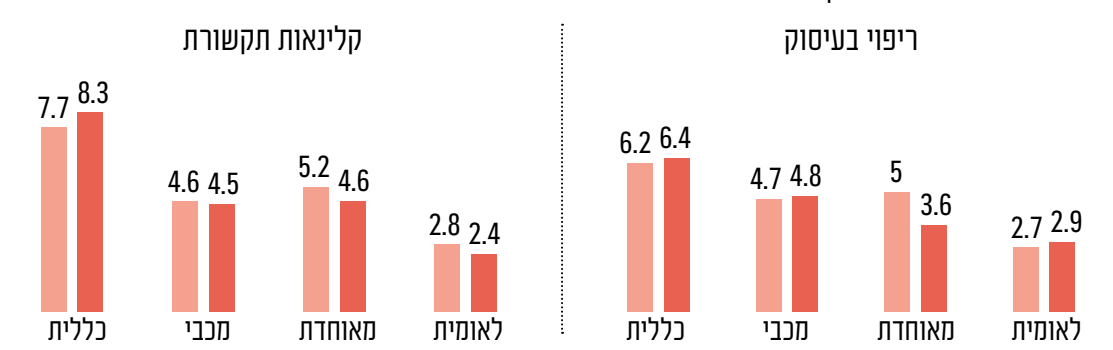
העתירה לבג"ץ נדחתה

בג"ץ דחה בשבוע שעבר את העתירה המבקשת להקפיד את הרפורמה. שרונה שליו, יו"ר עמותת שליו, שעתרה יחד עם יו"ר "נכה לא חצי בן אדם" אלכס פרידמן, אמרה: "אנו מצירים עמוקות על ההחלטה, שבעינינו היא החלטה כושלת שאינה נותנת משקל מספק להשלכות ארוכות-הטווח של הרפורמה על הילדים, ההורים, המטפלות והמטפלים ועל עתיד מקצועות הבריאות בישראל. התיק המשפטי נסגר, אך האחריות להשלכות ההחלטה אינה מסתיימת עם סגירתו. בעוד מספר שנים, כאשר יתבררו המחירים, השופטים ומקבלי ההחלטות יצטרכו לתת תשובות לאותם ילדים, הורים ואנשי מקצוע שישאו בתוצאות".

ממשרד הבריאות נמסר: "הרפורמה נועדה להרחיב ולשפר את המענה של קופות החולים בתחום התפתחות הילד ולצמצם פערים בנגישות לטיפול. מנכ"ל המשרד מקיים דיוני מעקב עיתיים בשיתוף כלל הגורמים ונציגי הורים, על מנת לעמוד על מוכנות המערכת ובחינת המעבר בין השלבים ברפורמה. כבר עם כניסת הרפורמה לתוקף הגריר המשרד את השלבים ברפורמה וכן את התנאים למעבר בין שלב לשלב. גיוס המטפלים הנוספים נועד להתמודד עם היקף הטיפולים בילדים הקיימים והמתווספים בכל אחד משלבי הרפורמה. בנוגע לטענה כי זמני ההמתנה מתארכים, הובהר בדיון ועדת המעקב, כי ברגע שיהיה יותר שירות ציבורי, יותר אנשים יפנו אליו ועל כן מדד זמני ההמתנה אינו אפקטיבי לבחינה של מעבר מבין שלבי הרפורמה. האמור לא עומד בסתירה להתחייבות הנהלת המשרד לבחון בקפדנות את מוכנות המערכת למעבר בין שלבי הרפורמה, וזו כאמור – נעשית בהתבסס על הגירול במספר המטפלים במערכת הציבורית".

זמני ההמתנה למקצועות התפתחות הילד בקופות החולים

לפי כמות חודשים בהשוואה בין ינואר-פברואר 2025 לינואר-פברואר 2026

מקור: משרד הבריאות

משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות
צילום: איל יצהר

בסוף ינואר הורתה ועדת הבריאות של הכנסת למשרד להעביר מדי חודש את זמני ההמתנה לפי חלוקה של קופות החולים והמחוזות. אלא שמאז פברואר לא הועברו נתונים

האחרון שהוא עומד ביעדי גיוס המטפלים שהציב לעצמו, והציג את נתוני זמני ההמתנה נכון לחודשים ינואר-פברואר 2026, לעומת השנה המקבילה אשתקד. עם זאת, הנתונים הציגו כי היקף המשרה הממוצע עמד על 50%, כמו בעבר, דבר שלא מאפשר למטפלים במקצועות השונים לוותר על הפרקטיקה הפרטית שלהם. בשירותי בריאות כללית, לקלינאות תקשורת נרשם זמן המתנה של לא פחות מ-8 חודשים. במכבי 4 חודשים וחצי, במאוחדת ירד זמן ההמתנה מ-5.2 חודשים ל-4.6 ובלאומית מ-2.8 ל-2.4. בנוסף, במשרד התחייבו על הקמת מערכת חדשה למדידה אחידה של זמני ההמתנה של קופות החולים, אך עד כה היא עדיין לא הוקמה.

"תורים מזעזעים"

"התורים ארוכים בצורה מזעזעת", אומרת לגלובס יו"ר משותפת של האגודה הישראלית של קלינאות התקשורת, שבע שלמון. "הגיע אליי ילד בן פחות מ-3 לקלינקה הפרטית, שעדיין לא קיבל אבחנה למרות

תקשורת למשל, קיבלו אותם במסלול ההחזר. לפי נתוני המשרד, בשנת 2022 הוציאו הקופות 113 מיליון שקלים על החזרים לטיפולים פרטיים, סכום כפול לעומת שנת 2016. ניתן להעריך כי הסכום הלך וגדל מאז.

ב-1 בפברואר 2026 החל היישום של הרפורמה, שקובעת כי ההחזרים הכספיים שניתנים על ידי קופות החולים על טיפולים בשוק הפרטי יופסקו בהדרגה עד 2030. הרפורמה חולקה לחמש פעימות. שתי פעימות נכנסו כבר לתוקף עבור ילדים לא מורכבים (עם עיכוב שפתי למשל) שאינם אוטיסטים או סומטיים (כמו שיתוק מוחין). הפעימה השלישית תיכנס לתוקף בינואר הקרוב, ותכניס למעגל ילדים "אוטיסטים חדשים" עד גיל 6. הפעימה הרביעית תצא לפועל בינואר 2028 עבור ילדים אוטיסטים חדשים מעל גיל 6, ובינואר 2030, עם הפעימה החמישית, תחול הרפורמה על כלל המטופלים כולל הקיימים.

לאחר דיונים רבים ושתי דחיות, הרפורמה הנוכחית, בהובלת מנכ"ל משרד הבריאות, משה בר סימן טוב, יצאה לדרך. לטובת הרפורמה הוקצו 100 מיליון שקל להעלאת שכר המטפלים בקופות החולים, וכן הוגדלו תקציבי מבחני התמיכה מ-85 מיליון שקל ל-130 מיליון שקל.

בסוף ינואר השנה, ועדת הבריאות של הכנסת הורתה למשרד להעביר מדי חודש, מ-1 במרץ, את זמני ההמתנה לפי חלוקה של קופות החולים והמחוזות. גם באתר המשרד מצוין במפורש שקופות החולים יפרסמו את זמני ההמתנה אחת לחודש. אלא שלא הועברו נתונים חדשים מאז פברואר 2026, בניגוד להוראת הכנסת, שהיא הגורם המפקח על המשרד. קופות החולים, כללית, מכבי, מאוחדת ולאומית, לא מסרו מענה לפניית גלובס על השאלה מהם זמני ההמתנה. משרד הבריאות טען בחודש מאי

רון נוסקין

בלעדי

שמונה חודשים חלפו מאז נכנסה לתוקף הרפורמה בהתפתחות הילד של משרד הבריאות, שנועדה לבטל את מסלול ההחזרים על טיפולים פרטיים במקצועות שונים כמו קלינאות תקשורת, רפוי בעיסוק, פסיכולוגיה ועוד. עם זאת, לגלובס נודע כי משרד הבריאות נמנע מלפרסם כבר חצי שנה את נתוני זמני ההמתנה בקופות החולים לשלל מקצועות הבריאות, שמתפרסים על חודשים ארוכים.

ברקע זה, לגלובס נודע כי בשבוע שעבר התקיימה ישיבת מעקב על הרפורמה במשרד הבריאות בהשתתפות המנכ"ל משה בר סימן טוב, בכירי המשרד וארגונים אזרחיים. באותה ישיבה הבהיר בר סימן טוב כי נתוני זמני ההמתנה אינם רלוונטיים, ואף הודה שהוא לא רואה שהם יתקצרו. "אני לא בצפייה ריאלית שזמני ההמתנה יירדו. ככל שיש עלייה בהיצע, יש עלייה בביקוש. לא מוכנים להציג זמני המתנה, רק גיוס אנשי מקצוע", אמר בר סימן טוב. דבריו של מנכ"ל משרד הבריאות נאמרים בניגוד למה שאמר טרום כניסת הרפורמה לתוקף, ב-1 בפברואר השנה, בתדרוך לעיתונאים שערך המשרד בדצמבר 2025. "המשרד לא יהסס להימנע מלעבור משלב לשלב אם נראה שזה לא מתקדם כפי שאנחנו רוצים, ולא נהסס לבצע שינויים אם צריך", אמר בר סימן טוב בתדרוך.

53 אלף במסלול החזר

מטרת הרפורמה הייתה לחזק את השירות הציבורי, שסובל כבר שנים מבעיות קשות של כוח אדם, שכר ותשתיות. במשרד הבריאות טענו כי הרפורמה תשיב את המטפלים חזרה לשירות הציבורי. עם זאת, הרוב המוחלט של המטפלים במקצועות הבריאות בהתפתחות הילד שעובדים בפרטי עוברים גם בציבורי, לרוב בהיקף של חצי משרה, בעיקר בשל שכר נמוך והיעדר תקנים מספיקים. עד לרפורמה, הטיפולים שניתנו במסגרת התפתחות הילד חולקו לשלושה מסלולים: המכונים להתפתחות הילד, טיפולים בהסדר דרך ספקים שנמצאים בהתקשרות עם קופות החולים ומסלול ההחזר. לפי נתוני משרד הבריאות, בשנת 2024 טופלו כ-53 אלף ילדים במסלול ההחזר על טיפולים פרטיים (15% מסך הילדים). כשליש מהמטופלים שנזקקו לשירותי פסיכולוגיה וקלינאות